

Teza: ochrona interesu klienta

Cofnięcie powództwa przez pełnomocnika procesowego (choćby częściowe) bez zgody klienta jest deliktem dyscyplinarnym, gdyż narusza interes klienta.

Sygn. akt WO-81/16

ORZECZENIE

Dnia 24 sierpnia 2016 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący SWSD Zbigniew Wojciechowski - sprawozdawca

Sędziowie: SWSD Magdalena Szcześniak

SWSD Bożena Stradowska - Adamska

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r. pr. Lecha Ciarkowskiego po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2016 r.

sprawy radcy prawnego R. J.

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016r., poz. 233 tekst jednolity) w związku z art. 6 ust. 1 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (ogłoszony Uchwałą Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.).

z powodu odwołania obwinionego R. J.

od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze z dnia 25 listopada 2015 r. (sygn. akt Do 17/14):

orzeka:

1)

zmienia zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze w punkcie II w ten sposób, że obniża wymierzoną obwinionemu R. J. karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego z 5 lat do 3 lat, a w pozostałym zakresie treść punktu II utrzymuje w mocy,

2)

utrzymuje w mocy punkt I, III, IV, V, VI, VII orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze,

3)

uzupełnia orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w ten sposób, że wymierza obwinionemu, na podstawie kar orzeczonych w punkcie II (zmienionym przez WSD zgodnie z punktem 1) oraz w punktach III, IV, V i VI orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, karę łączną 3 lat zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 10 lat,

4)

zasądza od obwinionego koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w kwocie 2.000 zł (słownie: dwa tysiące zł).

Uzasadnienie

Wnioskiem o ukaranie radcy prawnego z dnia 02 lutego 2014 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze wniosła o ukaranie obwinionego za popełnienie przewinień dyscyplinarnych określonych w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego polegającego na tym, że:

1.

złożył bez zgody Skarżącej Pani E. D., oświadczenie o częściowym cofnięciu pozwu w zakresie zasądzenia kwoty 90.000,00 zł tytułem odszkodowania z tytułu koniecznych kosztów rekultywacji oraz w zakresie zasądzenia kwoty 160.842 zł tytułem odszkodowania za szkody powstałe wskutek usunięcia zabudowań i naniesień jakie znajdowały się na nieruchomości bez zgody Skarżącej zrzekł się w jej imieniu wyżej wymienionych roszczeń w sprawie zawisłej przed Sądem Okręgowym w Ł. II Wydział Cywilny, sygn.. akt (...) na łączną kwotę 250.842,00 zł.

tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

2.

złożył bez zgody Skarżącej bez zgody Skarżącej Pani E. D. oświadczenie o częściowym cofnięciu pozwu o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanych z nieruchomości oraz bez zgody Skarżącej zrzekł się wobec wszystkich pozwanych roszczenia w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym dla Ł. w Ł. II Wydział Cywilny, o sygn.. akt (...)

tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

3.

Złożył bez zgody Skarżącej Pani E. D. oświadczenie o częściowym cofnięciu pozwu o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanych z nieruchomości oraz bez zgody Skarżącej zrzekł się wobec wszystkich pozwanych roszczenia w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym dla Ł. w Ł., Wydział II Cywilny o sygn.. akt (...)

tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

4.

Złożył bez zgody Skarżącej Pani E. D. oświadczenia o częściowym cofnięciu pozwu o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w odniesieniu do wszystkich pozwanych za wyjątkiem T. M. z jednoczesnym zrzeczeniem się w imieniu powódki bez jej zgody roszczeń w tym zakresie w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym dla Ł. w Ł., II Wydział Cywilny o sygn.. akt (...)

tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

5.

Złożył bez zgody Skarżącej Pani E. D. oświadczenie o częściowym cofnięciu pozwu w zakresie żądania zapłaty oraz bez zgody Skarżącej zrzekł się roszczenia w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym dla Ł. w Ł., Wydział II Cywilny o sygn.. akt (...).

tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Orzeczeniem z dnia 25 listopada 2015 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy OIRP w Zielonej Górze uznał obwinionego winnego zarzucanych mu przewinień dyscyplinarnych i za przewinienia wymierzył następujące kary:

1.

Za przewinienie opisane w pkt I (1) orzeczenia wymierzono obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 5 lat oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas 10 lat.

2.

Za przewinienie opisane w pkt II (2) orzeczenia wymierzono obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 1 lat oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 2 lat.

3.

Za przewinienie opisane w pkt III (3) orzeczenia wymierzono obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 1 lat oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 2 lat.

4.

Za przewinienie opisane w pkt IV (4) orzeczenia wymierzono obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 1 lat oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 2 lat.

5.

Za przewinienie opisane w pkt V (5) orzeczenia wymierzono obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 1 lat oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 2 lat.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Zielonej Górze biorąc pod rozwagę wszystkie okoliczności nie miał wątpliwości, że obwiniony dopuścił się oczywistego uchybienia swoim obowiązkom, przez co naruszył przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, gdyż przyjął umocowanie do działania na rzecz Skarżącej w sprawie zawisłej przed Sądem Okręgowym w Ł. pod sygn. akt (...) oraz w sprawach zawisłych przed Sądem Okręgowym dla Ł. pod sygn.. akt (...), (...), (...) (...). Sąd Okręgowy uznał, iż wobec tego obwiniony miał obowiązek czuwać nad prawidłowym tokiem postępowania w sprawie, a w szczególności działać zgodnie z wolą Klientki, uzyskać wszelki informacje o sprawie, a następnie przekazać ich treść swojemu Mocodawcy, a poprzez brak należytej staranności w prowadzeniu zleconych mu czynności tj. poprzez cofnięcie powództw i zrzeczenie się roszczeń uniemożliwił dochodzenie pełni praw Mocodawcy. Dlatego też, na postawie przeprowadzonych czynności dowodowych i materiałów zebranych w sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, iż swoim działaniem obwiniony Radca prawny R. J. wyczerpał przesłanki przewinienia dyscyplinarnego wskazane w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust 1 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Odwolanie (datowane na 31 maja 2016 r.) od w/w orzeczenia wniósł obwiniony. Zgodnie z jego treścią wniósł on o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Wskazanemu orzeczeniu zarzucił bezrefleksyjność, wybiórczość i brak odniesienia się do stanowiska obwinionego, bezwartościowość materiału dowodowego w postaci protokołów rozpraw, podczas których obwiniony częściowo cofał powództwo i zrzekał się roszczenia, brak jakichkolwiek dokumentów w aktach sprawy, które odnosiłyby się do prezentowanego przez obwinionego w toku postępowania stanowiska merytorycznego, błąd w ustaleniach faktycznych, brak dania wiary wyjaśnieniom obwinionego i przyznanie wiary zeznaniom L. D., nie odniesienie się, pomimo posiadania wiedzy merytorycznej przez sąd I instancji i Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do konkretnych dokumentów w aktach

postępowań sądowych, które uzasadniały w ocenie obwinionego podejmowanie przez niego takich, a nie innych decyzji procesowych, a także brak rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść obwinionego.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik pokrzywdzonego, w piśmie z dnia 11 lipca 2016 r. wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał m.in., że pełnomocnik nie jest uprawniony do samodzielnej oceny w zakresie zasadności zgłoszonego roszczenia w postępowaniu, którego toku reprezentuje interesy swojego Mandanta. Wskazał również, że skoro obwiniony podjął się reprezentowania pokrzywdzonej, to przynajmniej na wstępnym etapie reprezentacji pokrzywdzonej, uznał jej roszczenie za zasadne.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze właściwie ustalił fakty mające istotne znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy objętej odwołaniem i ukształtował swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (art. 7 k.p.k.). Z zebranego w ten sposób materiału dowodowego, ujawnionego na rozprawie, Sąd ten wyprowadził wnioski logiczne i poprawne.

Dlatego też, Wyższy Sąd Dyscyplinarny przyjmuje te ustalenia i rozważania za własne z uwzględnieniem uwag poczynionych niżej.

Na podstawie art. 433 § 1 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym w niniejszym postępowaniu) Wyższy Sąd Dyscyplinarny, jako sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach środka odwoławczego, a w zakresie szerszym o tyle, o ile ustawa to przewiduje.

W toku postępowania obwiniony nie kwestionował faktu, że w zakresie opisanym wnioskiem o ukaranie tj. w sprawach w których reprezentował E. D. cofnął częściowo pozwy i zrzekł się w tym zakresie roszczeń oraz, że nie sporządził żadnej opinii prawnej, co do bezzasadności dochodzenia przed Sądem roszczeń objętych oświadczeniem o cofnięciu i zrzeczeniu się tej części roszczenia. Fakt ten jest pomiędzy obwinioną a pokrzywdzoną bezsporny. Kwestią wymagającą wyjaśnienia był fakt, czy obwiniony podejmując się w/w czynności procesowe uzyskał zgodę E. D., czyli swojej Mocodawczyni/Klientki. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości co do tego, że obwiniony zgody takiej nie uzyskał. Stawiane przez obwinionego wyjaśnienia, że warunkiem sine qua non podjęcia się przez niego prowadzenia spraw pokrzywdzonej E. D. była akceptacja jego stanowiska w zakresie cofnięcia roszczeń o zasądzenie odszkodowania za bezumowne korzystanie, nie zasługują na uwzględnienie bowiem w żadnej mierze nie wypełniają one obowiązku należytej staranności jaka ciąży na każdej osobie wykonującej zawód radcy prawnego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, przy tym, że zarówno Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, jak i Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie mają ani uprawnienia, ani obowiązku rozstrzygania pod względem merytorycznym i sztuką uprawniania zawodu radcy prawnego działań obwinionego, poprzez ocenę słuszności cofnięcia przez niego powództw i zrzeczenia się roszczeń.

Organy postępowania dyscyplinarnego rozpatrują działania/ zaniechania radców prawnych jedynie pod kątem ich zgodności/sprzeczności z przepisami Konstytucji RP, ustawy o radcach prawnych oraz Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Nie dokonują zatem, nawet na potrzeby postępowań dyscyplinarnych, oceny danej sytuacji procesowej, zastępując niejako sąd powszechny. Takie działanie sądów dyscyplinarnych przekraczałoby przypisaną im kognicję.

Niemniej jednak, abstrahując od zakresu rozpatrywania spraw przez sądy dyscyplinarne, takiego prawa nie ma również radca prawny w stosunku do spraw swoich Klientów. Innymi słowy radca prawny nie powinien wchodzić w uprawnienia sądu powszechnego, czy administracyjnego przed którym występuje.

Wobec tego, Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie miał wątpliwości, że wyjaśnienia obwinionego (nacechowane emocjonalnym stosunkiem do pokrzywdzonej E. D. i jej syna L. D.) nie mogą stanowić podstawy do ustalenia okoliczności faktycznych

przedmiotowej sprawy. Ponadto bezpodstawne są zarzuty obwinionego, jakoby treści protokołów rozpraw oraz wyroku w sprawach prowadzonych w imieniu E. D. nie miały znaczenia dla przedmiotowego postępowania. Wręcz przeciwnie. Tego typu dokumenty mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, gdyż jednoznacznie potwierdzają dokonane przez obwinionego czynności procesowe i pozwalają odtworzyć w sposób pełny tok prowadzenia przez obwinionego spraw dla pokrzywdzonej. A contrario brak wszechstronnego rozpatrzenia sprawy i zebrania w sposób pełny i wyczerpujący materiału dowodowego mógłby stanowić podstawy do uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, w celu uzupełnienia materiału dowodowego. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego w przedmiotowej sprawie taka potrzeba jednak nie zachodzi.

Sąd dyscyplinarny I instancji dysponował bowiem odpowiednimi dowodami, które dawały mu podstawę do uznania obwinionego za winnego zarzucanych mu przewinień. Jednocześnie obwiniony nie wskazał, żadnych wiarygodnych dowodów, które ekskulowałyby podjęte przez niego działania na gruncie dyscyplinarnym. Należy podkreślić, że sąd dyscyplinarny, działający na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego ma pełne prawo uznać obwinionego za winnego zarzucanych mu przewinień dysponując nawet jednym wiarygodnym dowodem. Wyższy Sąd Dyscyplinarny podzielił stanowisko Okręgowego Sadu Dyscyplinarnego w zakresie uznania za wiarygodne zeznania świadka L. D., jako korelujących z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie.

Zarzut obwinionego dotyczący tego, że skarga na podejmowane przez niego działania, została złożona w momencie, w którym L. D. popadł w konflikt z A. W., jest całkowicie chybiony i nie ma żadnego związku ze sprawą. Niniejsze postępowanie dotyczy bowiem relacji pomiędzy radcą prawnym R. J. a pokrzywdzoną E. D. i działalności obwinionego w zakresie udzielonego mu pełnomocnictwa. Wszelkie okoliczności poboczne mogłyby mieć wpływ jedynie w takim zakresie w jakim, w sposób rzeczywisty wpłynęły na brak możliwości wykonywania przez obwinionego swoich obowiązków wynikających z ustawy o radcach prawnych i Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z należytą starannością i wpłynęłyby na ich nieprzestrzeganie. W innym przypadku dodatkowe „wątki” nie mogą mieć znaczenia na ustalenia tego, czy radca prawny dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego, czy nie. Na gruncie niniejszej sprawy obwiniony ograniczył się jedynie do zasygnalizowania okoliczności konfliktu pomiędzy A. W. i L. D. nie wykazując, czy a jeśli tak, to w jakim zakresie konflikt pomiędzy L. D., a A. W. wpłynął na brak możliwości dochowania należytej staranności i przestrzegania podstawowych obowiązków radcy prawnego przez obwinionego. Dla prawidłowego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie miało znaczenia również to, że inny klient obwinionego Pan A. W. nie miał zastrzeżeń co do pracy obwinionego i jej efektów.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, obwiniony nie rozumie zakresu i rangi popełnionych przez siebie przewinień.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 Konstytucji RP zawód radcy prawnego ma status zawodu zaufania publicznego.

Podstawowym obowiązkiem radcy prawnego wobec Klienta wynikającym z umowy o pomoc prawną lub pełnomocnictwa, jest jej świadczenie z należytą starannością, w szczególności wynikającą z wiedzy prawniczej i zasad etyki zawodowej, przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru działalności (art. 355 i 472 k.c., art. 3 ustawy o radcach prawnych). Radca prawny kierując się przepisami prawa, ślubowaniem radcowskim, zasadami etyki zawodowej i uchwałami samorządu, zawsze stawia sobie za cel ochronę prawną interesów klienta, uczciwie i rzetelnie wykonuje czynności zawodowe (art. 64 ustawy o radcach prawnych, art. 1 i 6 Kodeksu Etyki). Na obowiązek zachowania należytej staranności składa się wiele obowiązków szczegółowych takich jak m.in.:

- legalizm i ochrona prawna interesu klienta rozumiana jako działania zgodne z przepisami prawa, ślubowaniem radcowskim i zasadami etyki- w celu ochrony interesów klienta (art. 2 ustawy o radcach prawnych, art. 1, art. 6 i 10 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego),
- lojalność i unikanie konfliktów interesów, czyli nadrzędne przyjmowane, że relacja pomiędzy radcą prawną a klientem jest relacją najwyższego zaufania, ponieważ klient działa w przekonaniu o kompetencji, rzetelności i uczciwości radcy prawnemu, któremu powierza prowadzenia sprawy.

Dlatego też, należy uznać, że dbałość o dobro klienta oraz ochrona prawna jego interesów stanowi zatem cel pomocy prawnej.

Ponadto radca prawny musi udzielać klientowi rad, co do wymaganego, oczekiwanego lub postulowanego przez klienta sposobu prowadzenia sprawy i pouczać go o skutkach jego działań i zaniechań związanych ze sposobem prowadzenia sprawy, w szczególności o skutkach niedochowania wymogów procesowych. Jednocześnie obowiązkiem radcy prawnego jest utrzymywanie na bieżąco komunikacji z klientem, w szczególności informowanie go o przebiegu sprawy i jej wyniku. W ramach tej komunikacji pojawia się również obowiązek uzyskania zgody klienta na dokonanie lub zaniechanie dokonania jakiejś czynności, w tym zgody na cofnięcie pozwu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny na marginesie wskazuje tylko, że wymóg uzyskania zgody na cofnięcie powództwa został wprost wyartykułowany w art. 44 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego podjętego uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. aktualna wersja Kodeksu Etyki Radcy Prawnego ma faktem zastosowanie do zdarzeń mających miejsce po 1 lipca 2015 r., niemniej jednak nie oznacza to, że taki wymóg nie był konieczny pod rządami poprzednio obowiązującego Kodeksu Etyki. Wręcz przeciwnie fakt, literalnego wskazania w/w art. 44 ust. 2 na potrzebę uzyskania zgody na cofnięcie powództwa wskazuje na wysoki ciężar gatunkowy tego obowiązku, który zawsze obowiązywał radców prawnych.

W dalszej kolejności należy wskazać, że radca prawny w celu ochrony prawnej interesu klienta jest zobowiązany do rekomendowania takiej drogi w rozwiązaniu problemu prawnego klienta, która jest w danych okolicznościach najpewniejsza i minimalizuje ryzyko poniesienia przez klienta szkody. Powinien jednak pozwolić klientowi dokonać wyboru i nie może narzucać swego rozwiązania problemu, choćby rozwiązania przyjęte przez klienta uważał za złe lub ryzykowane, ale powinien poinformować go o skutkach i ryzyku związanym z jego wyborem (art. 2 Ustawy o radcach prawnych, art. 27 ust. 2 Kodeksu Etyki).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że obwiniony dokonał wyboru co do dalszego podtrzymywania powództwa w określonej części za pokrzywdzoną. Nie oddał jej tym samym decyzyjności we własnej sprawie. Wyjaśnienia obwinionego i wskazywanie, że taki był warunek przyjęcia przez niego sprawy do prowadzenia, są nie tylko nieprzekonywujące, co również niezgodne z zasadami etyki. Radca prawny nie może- bowiem- uzależniać przyjmowania pełnomocnictwa od spełnienia określonych warunków przez klienta, w tym od zaakceptowania przez niego zdania radcy prawnego w danej sprawie.

Owszem radca prawny jest samodzielny i niezależny w swoim działaniu na rzecz klienta, ale nie może nigdy wchodzić w rolę sądu lub strony którą reprezentuje. W przedmiotowej sprawie nie jest istotne to, co sądy powszechne w sprawach prowadzonych w imieniu pokrzywdzonej przez obwinionego mogły, czy powinny orzec (rozstrzygnąć) i czy działania obwinionego były uzasadnione z punktu widzenia prawnego czy nie, tylko fakt, że obwiniony przekroczył swoje uprawnienia i naruszył swoim działaniem zasady Etyki Zawodowej Radcy Prawnego i jednocześnie w konsekwencji podejmowanych działań pozbawił pokrzywdzoną (i w dalszej kolejności jej spadkobierców) możliwości dochodzenia przysługującym ich (wg ich oceny) roszczeń.

Jak słusznie zauważył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, skoro obwiniony podjął się zastępstwa procesowego winien przynajmniej określić swoje stanowisko w zakresie zasadności dochodzenia roszczenia w dacie przyjęcia pełnomocnictwa. Nadto jeśli obwiniony nie uzyskał jednoznacznej zgody na akceptację jego dowolnego działania w toczących się postępowaniach, to powinien przynajmniej zastanowić się odmową podjęcia się takiej sprawy lub po przyjęciu pełnomocnictwa, nad jego wypowiedzeniem. Należy bowiem podkreślić, że również radca prawny ma możliwość wypowiedzenia pełnomocnictwa np. jeśli utracił zaufanie do potencjalnego klienta (art. 12 ust. 1, art. 28 ust. 1 Kodeksu Etyki) lub jeśli np. nie widzi prawnych podstaw do wnoszenia pozwu lub apelacji, pomimo uporu Klienta do wnoszenia określonego środka procesowego.

Na marginesie Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, że nawet gdyby sądy powszechne procedujące w sprawach pokrzywdzonej oddaliły powództwo w zakresach w którym obwiniony cofnął powództwo i zrzekł się roszczenia, to sytuacja pokrzywdzonej- z punktu widzenia procesowego- byłaby korzystniejsza, gdyż mogła by w dalszym ciągu, przynajmniej formalnie, walczyć o swoje prawa (abstrahując od zasadności tych roszczeń). Jednocześnie, cofnięcie częściowe pozwów i zrzeczenie się roszczeń nie wpłynęło w sprawach prowadzonych przez obwinionego, przy uwzględnieniu ich ówczesnego

stopnia zaawansowania, na odciążenie pokrzywdzonej zakresie ponoszenia wysokich kosztów postępowania. Tym samym, pokrzywdzona i tak zapłaciła analogiczne koszty, jakie mogłyby być od niej zasądzone, gdyby powództwo w danych zakresach zostało oddalone.

Niemniej jednak, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał iż, za przewinienie przypisane obwinionemu w punkcie I (1) orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Zielonej Górze kara 5 lat zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego i dodatkowo 10 letni zakaz sprawowania patronatu jest karą zbyt surową. W ocenie Sądu zmniejszenie okresu zawieszenia prawa do wykonania zawodu spełni w sposób kompleksowy wszystkie funkcje kary: represyjną, prewencyjną, wychowawczą, a także będzie odzwierciedlał rozmiar szkody wyrządzonej przez obwinionego pokrzywdzonej. Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, na sam ciężar gatunkowy kary zwieszenia prawa do wykonywania zawodu, która w katalogu pięciu kar (wskazanych od najmniej uciążliwej do najbardziej uciążliwej) jest wymieniona na 4 miejscu. Wziął pod uwagę również to, że zarówno zawieszenie prawa do wykonywania zawodu, jak i pozbawienie prawa do wykonywania zawodu, mają wspólny mianownik w postaci zakazu prowadzenia działalności zarobkowej przez radcę prawnego, z tą różnicą, że zawieszenie ma charakter przemijający a pozbawienie prawa do wykonywania zawodu trwałe. Niemniej jednak, w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego pozbawianie możliwości zarobkowych radcy prawnego- nawet ograniczonego w czasie- musi następować tylko przy niedających się obronić przewinieniach oraz przy zachowaniu zasady miarkowania, przejawiającej się w tym, aby stopień winy nie przewyższał stopnia pokrzywdzenia klienta i stopnia społecznej szkodliwości.

Dlatego też, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, iż kara 3 lat zawieszenia prawa do wykonywania zawodu i 10 letni zakaz sprawowania patronatu za czyn opisany w punkcie I (1) orzeczenia będzie karą wyważoną i sprawiedliwą.

W zakresie rozstrzygnięcia o karze Wyższy Sąd Dyscyplinarny przychylił się do stanowiska Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, który na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2016 r. wnioskował o złagodzenie kary na wymiarzenie obwinionemu kary 3 lat zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego oraz dodatkowo 10 letni zakaz sprawowania patronatu i na podstawie art. 65¹ ust. 1 Ustawy z dnia 6 lipca 1983 r. o radcach prawnych (Dz.U. 2016 z dnia 25 lutego 2015 r. poz. 233, t. j.) wymierzył karę łączną zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres 3 lat oraz na podstawie art. 65 ust. 2b Ustawy z dnia 6 lipca 1983 r. o radcach prawnych (Dz.U. 2016 z dnia 25 lutego 2015 r. poz. 233, t. j.) dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 10 lat.

Przy wymierzeniu kary łącznej Wyższy Sąd Dyscyplinarny zastosował system absorpcji, uznając iż wykonanie kary najsurowszej wypełni represyjny, wychowawczy i prewencyjny cel kar. Jednocześnie wymierzając karę łączną Wyższy Sąd Dyscyplinarny wziął pod uwagę stopień winy obwinionego oraz stopień społecznej szkodliwości przewinienia, a także zachowanie się obwinionego po dokonaniu przewinień oraz jego wcześniejszą działalność.

W kontekście powyższych rozważań Wyższy Sąd Dyscyplinarny, zmienił orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze, jak w punkcie 1 orzeczenia, na zasadzie art. 437 § 1 K.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

O kosztach postępowania za II instancję, jak w punkcie 3 orzeczenia, orzekł na mocy art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.